

Виховання дитини більш ніж однією мовою: посібник для батьків та опікунів

У багатьох сім'ях з різних причин використовуються дві або більше мов. У деяких родинх обидва батьки/опікуни мають одну спільну рідну мову. У інших — кожен говорить різною мовою, а для спілкування між собою використовують третю, спільну. Також є сім'ї, де щодня використовуються кілька мов.

Незалежно від вашої ситуації, можливо, у вас виникають запитання щодо виховання дитини в багатомовному середовищі.

Цей посібник допоможе відповісти на деякі з них

Стаття 30 КПР ООН: Кожна дитина має право вивчати та використовувати мову, звичаї та релігію своєї родини, незалежно від того, чи поділяє їх більшість населення країни, у якій вона проживає.

Що говорить дослідження

Багатомовні діти мають схильність до:

- успішного навчання в школі та отримання високих оцінок на іспитах
 - легшого засвоєння інших мов у майбутньому
 - кращого розвитку грамотності англійською мовою, якщо вони приходять до школи з міцною основою рідної мови
 - більшої гнучкості мислення, оскільки обробляють інформацію двома або більше мовами
 - ширшого світогляду, здатності бачити речі з різних культурних точок
 - кращих навичок розв'язання проблем та творчого самовираження
- більш толерантного ставлення до інших людей та культур

Переваги двомовності

Володіння двома або більше мовами — це цінний і корисний навик. Люди, які володіють кількома мовами, мають ширші можливості у виборі професії та кар'єрному зростанні.

У середовищі, де двомовність цінується, вона сприяє підвищенню самооцінки дитини та допомагає їй почуватися впевнено. Діти частіше зберігають свою культурну ідентичність, якщо вони пишаються своєю мовою та культурою або мають до них позитивне ставлення.

Здатність спілкуватися з іншими членами родини сприяє формуванню та підтримці почуття приналежності до розширеної родини та громади.

Поради для батьків та опікунів

- Говоріть зі своєю дитиною своєю рідною мовою, навіть якщо дитина занадто мала, щоб повністю вас зрозуміти.
- Навчайте дитину віршків та пісень рідною мовою.
- Насолоджуйтеся ділитися історіями з дитиною рідною мовою.
- За можливості дивіться та слухайте медіа відповідно до віку дитини рідною мовою.
- Пишайтеся тим, що спілкуєтесь з дитиною рідною мовою на людях.
- Відвідайте з дитиною громадські заходи, де вона зможе почути вашу мову та краще пізнати свою культуру.
- Уникайте насмішок або дражнень через акцент чи мовні помилки дитини.
- Заохочуйте дитину використовувати рідну мову як інструмент пізнання світу — у навчанні, виконанні домашніх завдань, спілкуванні з іншими та дослідженні власних інтересів.

Часті запитання

Як я можу допомогти дитині продовжувати використовувати мови моєї родини?

Продовжуйте використовувати сімейну мову (або мови) вдома. Спілкуйтеся з дитиною мовою вашої родини щодня. Допомагайте дитині у шкільній роботі, пояснюючи поняття, теми та значення слів вашою рідною мовою. Це не лише підтримує її навчання, але й дає змогу розвивати мовні навички у природний і змістовний спосіб.

Моя дитина змішує мови. Це привід для хвилювання?

Змішування мов — досить поширене явище серед двомовних дітей. Це не означає, що дитина плутається — вона просто використовує всі свої мовні ресурси для самовираження.

Зараз моя дитина навчається в школі у Великобританії. Чи варто починати говорити з нею англійською вдома?

Продовжуйте спілкуватися з дитиною рідною мовою (або мовами). Це чудовий спосіб підтримати розвиток її мовних навичок, зберегти зв'язок із культурною спадщиною та зміцнити особисту ідентичність.

Моя дитина говорить зі мною лише англійською. Що мені робити?

Багато двомовних дітей поведуться так, особливо якщо знають, що їхні батьки добре розуміють англійську. Продовжуйте використовувати свою сімейну мову (або мови) у спілкуванні з дитиною. Це дає їй найкращі шанси зберегти знання рідної мови, навіть якщо вона наразі відповідає англійською.

Вчитель каже, що моя дитина мало говорить у школі. Чи варто хвилюватися?

Багато дітей можуть протягом певного часу не говорити новою для них мовою. Це може бути пов'язано з сором'язливістю або з тим, що вони не хочуть говорити, поки не відчують, що можуть зробити це добре. Ця «тиха фаза» є досить поширеною серед дітей. Зазвичай вона тимчасова — більшість дітей починають активно спілкуватися, коли відчувають, що вони готові.